

การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในมหาวิทยาลัยมหิดล

(A Study on Needs and Used of Audio Visual Aids in Mahidol University)

โดย

นายบุญยง เกียรติการกล้า วท.บ.

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบวิธีศึกษามหาวิทยาลัย

ของมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

พ.ศ. ๒๕๑๔

๐๐๑๓๘๓

I116026469

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

ศาสตราจารย์ ดร. นริศ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์..... ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. นริศ..... กรรมการ

..... กรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. นริศ..... กรรมการ

อาจารย์บุญควบคุมงานวิจัย อาจารย์ สมจิตต์ สุพรรณทัศน์

วิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาร่วมเกี่ยวกับความต้องการและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในมหาวิทยาลัยสมมติ
 ผู้วิจัย นายบุญยง เกี่ยวการกล้า
 แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา
 วัน เดือน ปี ๒๖ เมษายน ๒๕๑๔

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในชั้น ความต้องการ ประสิทธิภาพ ความจำเป็น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ
๒. เพื่อเสนอปัญหาและข้อกีดขวาง ๆ ในการนำโสตทัศนูปกรณ์มาใช้ คอผู้บริหาร ในระดับสูง เพื่อจะได้พิจารณาสนองความต้องการ ดำเนินการแก้ไข้ปัญหา และส่งเสริมความเหมาะสมต่อไป
๓. เพื่อเสนอผลการวิจัยนี้ ให้เป็นแนวทางหรือเป็นข้อคิดในการจัดวางโครงการ การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในมหาวิทยาลัยสมมติ ให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การดำเนินงาน

๑. ใช้แบบสอบถาม ตามอาจารย์แต่ละต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสมมติจำนวน ๔ คณะ ที่ทำการสอนในปีการศึกษา ๒๕๑๓
๒. สัมภาษณ์และ สัมภาษณ์ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบโสตทัศนูปกรณ์ตามคณะต่าง ๆ

ผลการวิจัย

๑. อาจารย์ส่วนมากมีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์พอสมควร
๒. อาจารย์ส่วนมากต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นใน การสอน
๓. อาจารย์ต้องการใช้ กระจกบานพับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ ขนาด ๒" x ๒" และไม่ต้องการใช้ ใคอรามา

๔. บางคณะของมหาวิทยาลัยยังมีคณบดีที่ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในด้าน
โสตทัศนูปกรณ์โดยตรง
๕. โสตทัศนูปกรณ์บางระดับมีน้อยไม่เพียงพอที่จะบริการอาจารย์
๖. ขาดงบประมาณที่จะซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็น

ข้อ เสนอแนะ

มหาวิทยาลัยมหิดลควรจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อเป็นที่ปรึกษา และ
ได้คำแนะนำในการดำเนินงานโสตทัศนศึกษาของคณะต่าง ๆ ตลอดจนจัดสรร
งบประมาณให้พอเพียงสำหรับการดำเนินงาน นอกจากนี้ควรมีการจัดทำคู่มือ
การใช้โสตทัศนูปกรณ์ และรายการของโสตทัศนูปกรณ์ชนิดต่าง ๆ แจกแก่อาจารย์
และขอความช่วยเหลือจากองค์กรช่วยเหลือระหว่างประเทศในกรณีที่มีงบประมาณ
มีไม่เพียงพอ

Thesis Title : A Study on Needs and Uses of Audio - Visual in Mahidol University.

Study By : Mr.Boonyong Kiewkarnka

Department : Audio - Visual Communication.

Date : 22 April 1971.

ABSTRACT

Objective

1. To study the needs and uses of audio - visual aid in the areas of audio - visual aid needed in teaching, the effectiveness and the problems in utilizing audio - visual materials.

2. To present the problems of audio - visual aid utilization in Mahidol University to the higher administrative level for the improvement of utilizing existing audio - visual aid materials.

3. The result of this study can be used as baseline data for the future plan of organizing an audio - visual aid center in Mahidol University.

Methods of the study

1. Self administered questionnaire sent to faculty members to collect needed data.

2. Interview technique; to get information from the person who is in charge of audio - visual aid material for all faculties in

Mahidol University.

Research Findings

1. Most of the faculty members have a limited an average aproficient degree of knowledge and experience in audio - visual aid using.
2. Most of the faculty members agree to have training in using audio - visual aid necessary in teaching.
3. Audio - visual aid materials needed most in teaching are :- Black boards and Slide projector.
4. There is a need to have personnel in charge of audio - visual aid material in some faculties.
5. Inadequate quantity of audio - visual aids have been found in all faculties.
6. At the present time funds are not available to expand the audio - visual aid program.

Suggestions

1. Audio - visual aid advisory committee should be established in Mahidol University to serve the dual purpose of technical advisor and fund seeking for audio - visual aid programs.
2. Hand book describing frequently used audio - visual material to be given out to faculty members.
3. Outside funds should be sought from international agencies for the improvement of the audio - visual aid program.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศบุคลิก
ในมหาวิทยาลัยมหิดล ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย คือ
อาจารย์สมจิตต์ สุวรรณวัฒน์ ในการให้คำแนะนำ บริโภค ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่าง
ใกล้ชิดตลอดมา จนทำให้การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ ยังได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ในการใช้คำปรึกษาแนะนำในปัญหา
ต่างๆ จากศาสตราจารย์สำเภา วรางกูร และอาจารย์อีกหลายท่าน คือ อาจารย์ ดร. บุญ -
อุดมศักดิ์ อาจารย์สุทัศน์ นันทากมล อาจารย์บุญเยี่ยม ตระกูลวงศ์ ตลอดจนอาจารย์ทั้งหลาย
ในมหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้กรุณาตลอดเวลาอันมีค่าคอยแบบสอบถาม

ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ของอาจารย์ผู้ทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นอย่างยิ่ง
จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ. ที่นี้ด้วย

บุญยง เกี้ยวถาวรคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ญ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความ	5
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูลและวิจัย	6
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้	7
ความจำกัดของการวิจัย	7
วรรณกรรมและการวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	8
บทที่ ๒ การศึกษาชั้นมูลฐาน	20
ประวัติโสตทัศนศึกษา	20
วิวัฒนาการของโสตทัศนศึกษาในประเทศไทย	24
ความหมายของโสตทัศนอุปกรณ์	25
ความมุ่งหมายในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์	27
คุณค่าของโสตทัศนอุปกรณ์	28
ประเภทและชนิดต่าง ๆ ของโสตทัศนอุปกรณ์	30

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์	34
หลักการใช้วัสดุอุปกรณ์	36
การดำเนินงานเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์	37
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	38
ประเภทการ	38
ลักษณะของแบบสอบถาม	38
การทดสอบแบบสอบถาม	39
การรวบรวมแบบสอบถาม	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ ๔ ผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย	44
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	111

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า	
๑.	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนแยกตามคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยมหิดล	45
๒.	อัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศและคณะ	47
๓.	อัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามคณะและอายุ	48
๔.	อัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามคณะวุฒิและภรรยา	50
๕.	อัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามคณะและจำนวนปี ที่รับราชการ	52
๖.	อัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามคณะและประเภท ของความรู้และประสบการณ์ของการใช้โสตทัศนอุปกรณ์	54
๗.	อัตราร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามคณะและประเภท ของความคิดเห็นที่มีต่อการนำโสตทัศนอุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอน	56
๘.	ค่าเฉลี่ยของการรู้จักโสตทัศนอุปกรณ์ แยกตามคณะและชนิดของ โสตทัศนอุปกรณ์	58
๙.	อัตราร้อยละของผู้ที่เคยใช้โสตทัศนอุปกรณ์ แยกตามคณะและชนิด ของโสตทัศนอุปกรณ์	63
๑๐.	อัตราร้อยละของการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ แยกตามคณะและตาม ความมากน้อยของการใช้	68
๑๑.	ค่าเฉลี่ยความต้องการใช้โสตทัศนอุปกรณ์แยกตามคณะและชนิดของ โสตทัศนอุปกรณ์	69
๑๒.	ค่าเฉลี่ยของกิจกรรมและบริการวางโสตทัศนศึกษาที่มีผลในการ ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนแยกตามคณะและชนิดของกิจกรรม	75

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๑๓.	อัตราร้อยละของความต้องการที่จะจัดให้มีการอบรมการใช้ โสตทัศนูปกรณ์แยกตามคณะ	79
๑๔.	ค่าเฉลี่ยของความต้องการในการฝึกอบรมการใช้โสตทัศนูปกรณ์ แยกตามคณะและชนิดของโสตทัศนูปกรณ์	80
๑๕.	อัตราร้อยละของความถี่เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา กลาง ในมหาวิทยาลัยมหิดล แยกตามคณะ	83
๑๖.	อัตราร้อยละของความถี่เห็นของอาจารย์ที่เกี่ยวกับสังกัดของ หน่วยงานโสตทัศนศึกษาแยกตามคณะต่างๆ	84
๑๗.	เหตุผลที่อาจารย์ผู้ตอบเห็นควรให้งานโสตทัศนศึกษา รวมอยู่ใน ระดับภาควิชา	86
๑๘.	เหตุผลที่อาจารย์ผู้ตอบเห็นควรให้งานโสตทัศนศึกษาเป็นหน่วย งานที่รวมอยู่ในระดับคณะ	87
๑๙.	เหตุผลที่อาจารย์ผู้ตอบเห็นควรให้งานโสตทัศนศึกษาเป็นหน่วย อิสระหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัย	88
๒๐.	อัตราร้อยละของผู้ขาดและอุปสรรคและความไม่สะดวกต่างๆ ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์แยกตามคณะและปีวิชา	90
๒๑.	หน่วยงานที่หัวหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์โดยตรงแยกตามคณะ	94
๒๒.	จำนวนโสตทัศนูปกรณ์แยกตามคณะและสภาพของอุปกรณ์	95

รายการแนบท้ายประกอบ

	หน้า
กรวยแต่งประติมากรรม	33